

בשבוע שעבר פתח "העולם הזה" במדור חדש, שמטרתו לשמש בימה לדיעות השונות מן הדיעות המתבטאות במדור "הנדון", ואף נוגדות להן. מדור זה יהיה פתוח לכל איש-ציבור, איש-רוח והוגה-דיעות שיש בפיו השקפה מעניינת, שיש בה כדי לעורר למחשבה.

האורח הראשון במדור זה, בשבוע שעבר, היה ח"כ יורם ארידור, ואורחת השבוע היא ח"כ שולמית אלוני. מובן שכל הדיעות המתפרסמות במדור זה הן על אחריות בעליהן. אין "העולם הזה" משנה את תוכן הדברים או סיגנונם.

מיכתבים לאמיל זולא

ב יום הרביעי, 27 ביולי, צעדה הדמוקרטיה הישראלית צעד גדול קדימה אל חורבנה. המאמץ המשולב של הממשלה, היועץ המישפטי לממשלה והנשיא, לשכשך הליכי מישפט וחקירה תקינים ולסיים את הפרשה הנקראת "פרשת השב"כ" עליידי חנינה לצורכי השתקה, מזכירים את שילטונות צרפת בעת פרשת דרייפוס. הם ידעו שנעברה עבירה, שהיו זיופים, ושהיתה הרחתי-עדים לשקר ושיבוש הליכי-מישפט. אולם כשם הביטחון, הצבא, הממלכתיות והצורך לשמור על סודות המדינה מפני האוייב הגרמני, מצאו צירוף לכל מעשייה-עבירה האלה. רק טיפשים ולאומנים, שהפטרויות שלהם בילבלה את תבונתם, סברו שלמען הצבא וכבוד-צרפת מותר להקריב איזה יהודי. הם לא הבינו שכל מערכת החוק והמישפט הפכה קורבן לקנאות. גם אצלנו, הפטריוטים הגדולים אומרים: מה הבעיה? בסך הכול חיסלו שני ערכים מחבלים! אלא שמחבלים אצלנו את הדמוקרטיה. בצרפת יצא אמיל זולא ב"אני מאשים" המפורסם שלו, וניער

רק טיפשים ולאומנים חשבו שלמען הצבא וכבוד-צרפת אפשר להקריב איזה יהודי!

את צרפת. ההחלטות מיום הרביעי שעבר הפכו את אמיל זולא ממאשים לנאשם. התוכחות הפטרויות של שמיר וחבריו בליכוד, ובימין ככלל, מעידות כי זולא, הסופר שגרם לצרפת להעדיף מישפטי צדק על-פני כיסוי האמת כשם הביטחון והצבא, נגר למעשה במולדתו. עד כה חשבנו, וחשב העולם כולו, כי זולא היה זה שהציל את כבודה, כיטחונה ושפיותה של צרפת. באים שמיר ואנשיו, בעזרת מישפטים ותוך גיוס כל המערכת השילטונית, ומוכחים כי כל הלקחים מפרשת-דרייפוס בטעות יסודם. הם מלמדים בביטחון נחרץ שחוק וצדק ניתנים לכיפוף לצרכים שילטוניים וגמישותם רבה, ואפשר לעשותם כאסקופה הנרדסת, כל עוד משתמשים במילת-הקסם "ביטחון". הם אפילו בטוחים שהתרגיל המחוכם שעוללו כשם הביטחון עשוי להביא להם ניצחון בבחירות. מי שזוכר את מערכת-הבחירות של 1981, את הרמג'וניה ואת ההמונים המתלהטים בכיכרות הערים, אסור לו ללול בביטחונם זה. קל מאוד לשלח המונים בסיסמת ביטחון ובפריטה על יצר הלינץ' נגר שני מחבלים ערביים, אשר מומן הדלו להיות לב הבעיה. זה המצב רהים, עד אשר יקום לנו אמיל זולא משלנו, ינער את המערכת ואת הציבור ושוב ייהפך המישפט למישפט.

"מידעם האוכלוסין" — מכשיר לאפליה ולביזוי

ב ז' זמנית אנו עדים לעירעור הדמוקרטיה עליידי הציבור הרתי הקנאי והפיכת חוקי-ישראל למנוף לאפליה ולביזוי הגר. גר לעניין זה הוא מי שהינו אורח ותושב שאינו יהודי לפי ההלכה, או בלשון המקורות, זר; ואהבת את הגר, כי גרים הייתם בארץ מצריים". ועל אהבת אלה נצטוונו ל"ו פעמים בתורה. וכן גר — מי שהתגייר, ודינו חייב להיות כדון כל יהודי. מקור הרעה הוא בחקיקה מעוותת שיש לשנותה, וכדאי לדעת כיצד הגענו אליה וכיצד ניתן לשנותה. כאשר הונהג מירשם-אוכלוסין בימי המנדט, תוך ציון השייכות הדתית אתנית, יצא הישוב היהודי חוצץ נגד אותה פקודה. אמרו שעניין זה אינו רלוואנטי לצורך זיהוי אדם, וכל-כיוולו בא כדאי לציין כי הערבים מהווים רוב בארץ. עם קום המדינה, בשנת תש"ט 1949, הוחלט להמשיך ולקיים במירשם, התושבים את הפרטים האמורים. לצרכים סטטיסטיים". כאשר פקודי מירשם-האוכלוסין החלו להתערב, לחקור, לדרוש ולברוק מי יהודי טהור ומי לחצאין, מי ממזר ומי נישואין נישואי-תערובת, קבע בית-המישפט בג"צ 143/62: "תפקידו של פקיד-הירשום אינו אלא תפקיד של מאסף

סטטיסטי, לצורך ניהול ספר-התושבים, ושום סמכות שיפוטית לא ניתנה לו". "שיקוליו של הפקיד הנ"ל הם שיקולים מינהליים גרידא, ואין הוא ממונה על ביצוע הוראות רת". משה חיים שפירא ז"ל, או שרהפנים (מטעם המפר"ל), רצה לבטל פסקי-דין זה והכין הצעת חוק למירשם האוכלוסין, בת 51 סעיפים, שכל כולה באה — בסעיפים 21-19 — לתת לפקידים סמכות זו של חטטנות. הכנסת סירבה. פרט למפר"ל — איש לא תמך באותם שלושה סעיפים שבחוק. ח"כ צימרמן מהציונים הכלליים, שביטא את דעת הרוב, אמר: "אני מעז לומר שכל החוק הזה, על 51 סעיפיו, לא בא אלא

להסוות מגמה של מירשם-הפנים להילחם בפסקי-דין של בית-המישפט העליון". ח"כ אליהו מרדור ז"ל ביקש את שרהפנים, לגלות מהירדור-ליבו, אם מותר לבקש" וכן הלאה. הכנסת החמישית לא קיבלה. החוק עם תיקונים עבר לכנסת השישית. ואחרי ויכוחים, תיקונים ושינויים, ותחת התרחשויות

"הגרה רינה כרין זונה, לפי שהיא באה מן הגויים השטופים זימה!"

מילחמת ששת-הימים, התקבל חלק זה בחוק המירשם ב-16 באוגוסט 1976. החוק אומנם קובע כי הלאום, הדת והמצב האישי יירשמו במירשם, אולם אלה לא יהיו ראייה לנכונות הפרטים. במילים אחרות, הירשום במירשם-האוכלוסין בתחום דת ומצב אישי אינו מחייב בשום צורה את "רושמי-הנישואין" בפרט, ואת כתייהדין הרבניים בכלל. ואומנם, יש לאלה רשימות משלהם, חלקן גלויות חלקן חשורות, של פסולי-חיתון, ושל רבנים בארץ ובחו"ל, חלקם

"כשרים" לשיטתם וחלקם פסולים, והם נוהגים ככל העניין הזה ביד רמה, בגסות רבה ותמיד לחומרה. לאור האמור, ולנוכח הפגיעות כעולים מארצות-הברית, מברית-המועצות, מאתיופיה ומארצות אחרות, לנוכח העובדה שתעודת-הזהות היא מסמך לזיהוי אדם וכתובתו, ולא לבחינת כליות ולכ תחום אמונות ודיעות, סביר היה למחוק פרטים אלה ולרשום בתעודת-הזהות אורחות, ואורחות בלבד. ואומנם, ב"1970, בעיקבות עתירתו של רביסרן שליט לרשום ילדיו כעברים או כישראלים ולא כנוצרים, הואיל והם אורחי-ישראל, לא-דתיים, ואמם, אף שמוצאה ממישפחה סקוטית, היא אורחית ישראלית ולא-דתית, פנו כל שופטי בית-המישפט העליון, עשרה במספר, לגולדה מאיר, או ראשה-הממשלה, והציעו לה למנוע מחלוקת את הרישום, תוך השארת האורחות בלבד. היא סירבה וגרמה גם לשינוי חוקי-השבות, שהוא חוק אורחי, לחוק דתי, והמבוכה והמצוקה עוד גדלו. ככל מדינה דמוקרטית בעולם, וברוב המדינות הלא-דמוקרטיות, בדרך-כך ובתעודת-הזהות רשומה אורחות, ואורחות בלבד.

"הדרך הטובה ביותר למנוע ביזיון היא לרשום בתעודת-הזהות את האזרחות בלבד!"

עכשיו בא שרהפנים ומביא תוספת. לא זו בלבד שמישרד-הפנים ירשום ליהודים כי יהודים הם ושייכים לרוב הנבחר, ואילו כל האחרים יסומנו כך שהכל יידעו כי אינם שייכים לאדונוי הארץ, על כל המשתמע מכך, אלא הוא בא ומוסיף לדרג את היהודים למיוחסים יותר ומיוחסים פחות. על הגרים כבר אמרו רבנים מסויימים כי הם "קשים כספחת". הרב פרדס, אב בית-הדין רבני, איש המערכת השיפוטית בארץ, אמר (לכותרת ראשית, ב"23.10.85) כי הגרה רינה כרין זונה, "שצעייר יהודי שהקריב את היקר לו למען העם יתחתן עם גיורת? הלא לגבי כהן, גיורת מוחזקת כזונה! לפי שהיא באה מן הגויים השטופים זימה!". אף שדין הוא לאהוב את הגר ול"ו פעמים נצטוו עליך בתורה, הרי המימסד הרתי בישראל מוכן לקבל רק גרים מהסוג המצטרף לשונאיה-הציונות ויושבי-היישובות, וגם שם הם במעמד נחות, אך זאת כנראה מתוך השלמה. כבר היום עוסק מירשם-הפנים באיסוף פרטים ממלשינים, על פסילות כאלה ואחרות, ושם באנשים סימנים, ככלל זה סימנים בילדים מאומצים מברזיל, גם אם עברו גיור. עכשיו הרחיקו לכת ורוצים לרשום את הגיור במפורש בתעודה, למען שהכל יידעו ויזיהרו. והרי, כאמור, אין הרישום בעניין זה משמש ראיה לבתי-הדין הרבניים ולרושמי-הנישואין, וכל כולו בא לבזותם ברבים, שלא לעניין. למעשה לפנינו מגמה להכפיף את חוק מירשם-האוכלוסין, וכן את חוקי-השבות, לפיקוח הרבנות. הדרך הטובה ביותר למנוע ביזיון וויכוחי-סרק סביב השאלה "מיהו יהודי" היא לעשות שלוש פעולות על-ידי תיקוני חוקים: ● לרשום בתעודת-הזהות אורחות, ואורחות בלבד (כבר נבדק העניין שאין צורך ברישום הלאום לצורכי-ביטחון). ● לאפשר לכל אדם להודות לא רק בתעודת-הזהות אלא גם בכל תעודה אחרת, המאשרת זהותו והנושאת את תצלומו. ● לשנות את חוקי-השבות בתוכנו ובניסוחו, לקבוע כי עולה לישראל יקבל אזרחות אם אחד מהוריו היה יהודי, אם היה שייך לקהילה יהודית והוא קושר גורלו למדינת ישראל ולעמה. בדרך זו המילה "יהודי", הנושאת משא של דת וכן של לאום, תחדל מלהיות סלע-מחלוקת, ולצורך נישואין וגירושין על-פי ההלכה כבר היום יש סמכות לרשות הקובעת לחקור ולדרוש לצרכיה ולנורמות המקובלות עליה. הצעות-חוק ברות זו כבר זימה סיעתי, והן מונחות על שולחן הכנסת. מובן שרצוי כי יבוא צעד נוסף, אם אומנם אנו מדינה דמוקרטית, והוא הנהגת נישואין וגירושין אזרחיים כצד הדתיים. שלום יבוא לישראל אם נלמד לחיות בכבוד זה לצד זה רתיים וחילוניים. לא ישרור שלום, והקנאות והפיצול יגדלו, ככל שינסו להמשיך ולהרחיב את הכפייה הדתית-אורתודוקסית על כלל הישוב, ועל המועמדים לעליה לישראל בכלל זה, בהרבה של "אחרות העם".